

BANKA SLOVENIJE

MESEČNA INFORMACIJA O DOGAJANJIH NA DENARNEM TRGU

DECEMBER 2003

BANKA SLOVENIJE
Slovenska 35, Ljubljana

tel: (01) 47 19 000
fax: (01) 25 15 516
bsl@bsi.si
<http://www.bsi.si/>

MESEČNO INFORMACIJO O
DOGAJANJIH NA DENARNEM TRGU
pripravlja
oddelek Centralnobančnih operacij
tel: (01) 47 19 429
fax: (01) 25 15 555
.cbo@bsi.si
<http://www.bsi.si/html/cbo/>

Ljubljana, januar 2004

Pripravila:

Renata Bole

1. DENARNI TRG SKUPAJ

Porast skupnega prometa na denarnem trgu. Upočasnitve zniževanja obrestnih mer. Vpliv davka na bilančno vsoto bank na raven obrestnih mer.

Promet: V decembru je bilo na denarnem trgu skupaj sklenjeno za 395,8 mrd SIT prometa. Pri tem ima medbančni denarni trg 62%, trg valutnih zamenjav 4%, trg depozitov MF 31% in trg zakladnih menic 3% delež. Promet v decembru je bil za 28% oz. 86,1 mrd SIT večji kot v novembру, kar je posledica večjega zvišanja prometa tako na trgu depozitov MF (za 49,9 mrd SIT) kot tudi na medbančnem depozitnem trgu (za 42,4 mrd SIT).

Obrestne mere: Zniževanje obrestnih mer se je v decembru upočasnilo. Smer gibanja so določale večinoma obrestne mere medbančnega denarnega trga, ki so se oblikovale pod vplivom davka na bilančno vsoto bank. Največji vpliv davka je mogoče zaznati pri gibanju kotiranih obrestnih mer za prejete medbančne depozite (SITIBID) ter na SIONIO na zadnji dan leta. Največja nihanja so bila pri obrestnih merah najkrajših ročnosti (do 2 tedna), ki so se gibale v skladu z likvidnostjo bančnega sistema ter ob koncu leta, kot že rečeno, pod vplivom davka na bilančno vsoto bank. Pri daljših ročnostih (več kot 2 meseca) pa je bilo tekom meseca mogoče opaziti gibanje obrestnih mer na enaki ravni, pri najdaljši ročnosti pa je opazen celo manjši porast obrestnih mer.

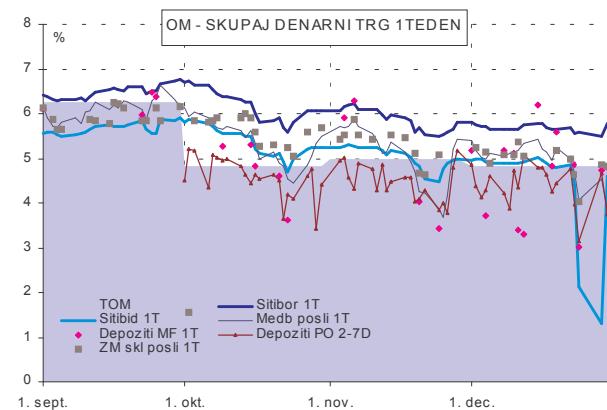
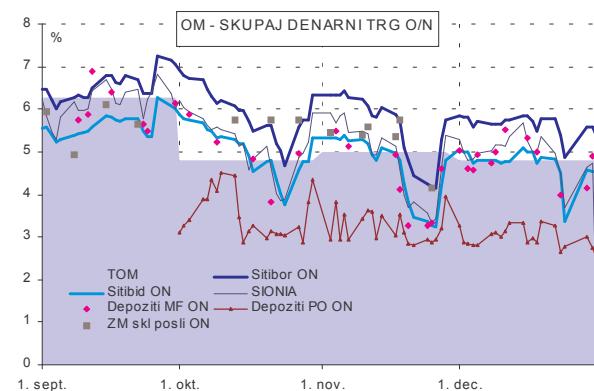
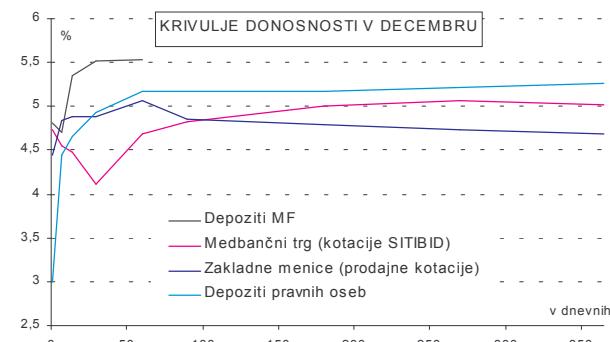
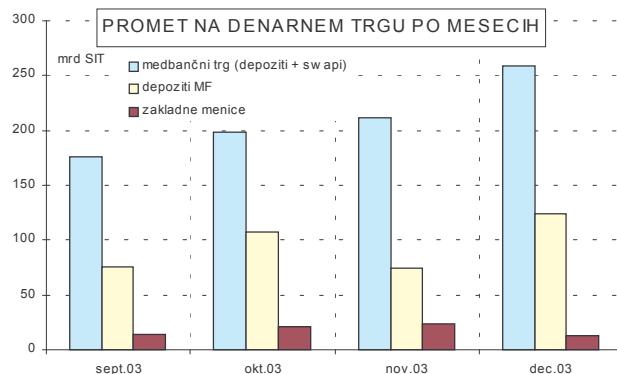
Iz primerjav krivulj donosnosti povprečnih mesečnih obrestnih mer posameznih segmentov denarnega trga izhaja, da je tudi v decembru najvišje ležeča krivulja donosnosti na trgu depozitov MF. Najnižje ležeča krivulja donosnosti pa je padajoča krivulja zakladnih menic. V povprečju se krivulje gibljejo na ravni, ki je za 0,2 o.t. nižja kot v novembru.

2. MEDBANČNI DENARNI TRG IN DEPOZITI MINISTRSTVA ZA FINANCE

Porast prometa na medbančnem depozitnem trgu, trgu valutnih zamenjav ter trgu depozitov MF. Rekordno nizka raven SIONIE na dan 31.12..

Depozitni trg in kotacije obrestnih mer: V decembru je bilo na medbančnem depozitnem trgu sklenjeno za 244,5 mrd SIT poslov, kar je za 42,4 mrd SIT oz. 21% več kot v novembru. Največ oz. večino prometa predstavljajo posli z ročnostjo do 30 dni, katerih delež znaša kar 98,1%. Porast prometa je še posebno opazen v zadnjih dneh decembra, kar je med drugim povezano tudi z vplivom davka na bilančno vsoto bank. Iz istega razloga je na zadnji dan decembra SIONIA dosegla rekordno nizko raven (0,84%). Tekom meseca decembra so se SIONIA kot tudi ostale obrestne mere sklenjenih poslov do 1 tedna večinoma gibale okoli ravni 5% (maksimalno 5,68%), ob koncu obdobja izpolnjevanja obveznih rezerv (27.11. – 26.12.) pa je mogoče opaziti znižanje do ravni 3,68% (podatek za SIONIO).

Davek na bilančno vsoto bank je v zadnjem mesecu vplival tudi na gibanje ostalih obrestnih mer sklenjenih poslov (predvsem pri ročnostih do 1 meseca) kot tudi na gibanje kotiranih obrestnih mer za prejete vezane medbančne depozite (SITIBID). Učinek davka na znižanje SITIBID-ov se je najbolj odrazil pri ročnostih 1 in 2 tedna, pri katerih je znašalo znižanje tudi do 3,5 o.t.. Ob

koncu decembra pa je pri SITIBID-ih ročnosti do 3 mesecev opazen porast ravnih, pri čemer pa je bil ta porast najvišji pri krajših ročnostih (3,3 o.t. pri ročnosti 1 teden). SITIBID z ročnostjo preko noči se dne 31.12. ni prilagodil ravnih SIONIE.

Pri SITIBOR-ju je pri daljših ročnostih (od 2 meseca do 1 leta) opazno, da se je le-ta ves mesec gibal na približno enaki ravni, to je malenkostno nad 6%. Pri ročnostih 9 mesecev in 1 leto je ob koncu meseca opazen malenkosten porast. Pri ročnostih krajših od 1 meseca pa se je SITIBOR gibal na ravni pod 6%.

Krivulji donosnosti kotiranih obrestnih mer medbančnih depozitov (SITIBOR/SITIBID) sta na zadnji dan decembra izravnani in se gibljeta na približno enakih ravneh kot ob koncu novembra.

Valutne zamenjave: Na trgu valutnih zamenjav je bilo v decembru sklenjeno 14,1 mrd SIT prometa, kar je za 4,3 mrd SIT višje glede na november. Vsi posli so bili sklenjeni z ročnostjo do 30 dni. 2/3 oz. 9,2 mrd SIT vsega prometa je bilo sklenjenega v dneh med 22. in 24. 12..

Depoziti MF: V decembru je MF plasiralo v banke 124,2 mrd SIT depozitov, kar je 49,9 mrd SIT oz. 67% več kot v novembру in približno 16 mrd SIT več kot v oktobru. Kar 96% vseh depozitov je bilo vezanih z ročnostjo do 30 dni.

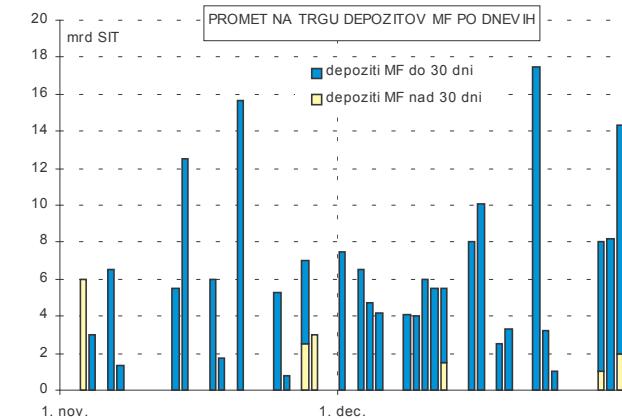
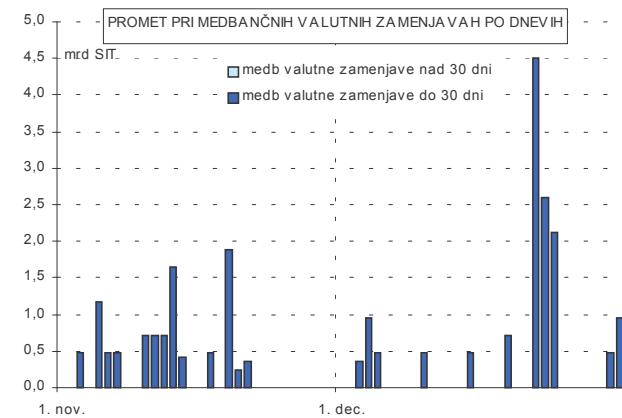
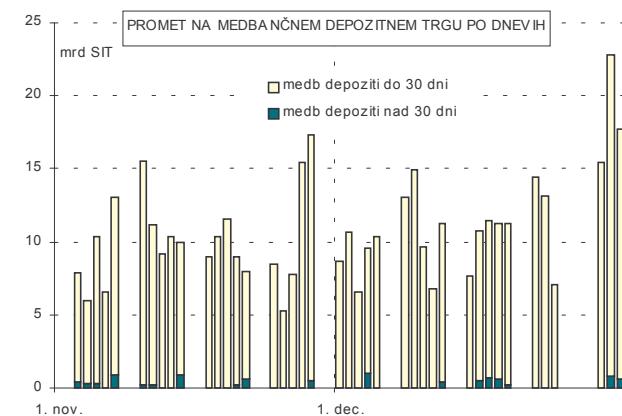
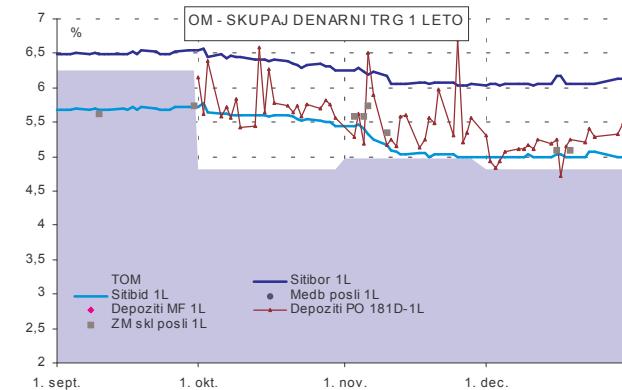
Povprečne ponderirane obrestne mere vezanih depozitov so se gibale v enaki smeri kot medbančne obrestne mere sklenjenih poslov. Pri vseh primerljivih ročnostih, razen pri ročnosti 1 teden, so se obrestne mere depozitov MF gibale v povprečju nad ravnijo obrestnih mer medbančnih obrestnih mer. V povprečju so bile obrestne mere vezanih depozitov za 0,3 o.t. višje od SITIBID-a primerljivih ročnosti, čeprav so se v posameznih primerih (predvsem pri ročnosti 1 teden) gibale precej pod SITIBID-om (do 1,6 o.t.). V decembru je bila raven obrestnih mer v povprečju nižja od novembridske za 0,2 o.t..

3. TRG ZAKLADNIH MENIC

Nihanje realiziranih obrestnih mer v primarni prodaji EZM. Skromen promet na sekundarnem trgu in majhen delež bank. Padajoča krivulja donosnosti.

V decembru je državna zakladnica poleg enomesečnih zakladnih menic prodajala tudi tri in šest-mesečne menice. Za decembridske dražbe EZM je bilo značilno precejšnje nihanje v povpraševanju (kvota 5 mrd SIT), posledično pa tudi v realizirani obrestni meri. Ta se je gibala v razponu med 5% in 5,43% (zadnja dražba). To je bila posledica predvsem dveh dejavnikov: manjšega povpraševanja s strani bank (davek na bilančno vsoto) in predpraznično nižjega povpraševanja na zadnji dan leta, ko so nekateri vlagatelji špekulirali z višjimi obrestnimi merami. Na dražbah TZM in SZM je bilo povpraševanje nižje od običajnega. Obrestna mera pri TZM se ni bistveno spremenila (5,11%), pri SZM pa se je znižala za pol o.t. na 5,12%.

V decembru je bilo na OTC trgu z DVP poravnano sklenjenih prek vzdrževalcev trga za 13,1 mrd SIT prometa, kar je za 10,5 mrd SIT oz. 44% manj kot v predhodnem mesecu. Banke so zaradi davka na bilančno vsoto med seboj malo trgovale (26% poslov), večinoma so menice prodajale podjetjem. 63% vsega prometa je

bilo sklenjenega z ročnostjo do 1 meseca.

Hitro zniževanje tako kotiranih obrestnih mer kot tudi obrestnih mer sklenjenih poslov, ki je bilo značilno za pretekla dva meseca, se je v decembru upočasnilo. Konec decembra so se nakupne kotacije gibale na približno enaki povprečni ravni kot konec novembra (5,3%), povprečna raven prodajnih kotacij pa je nižja glede na konec novembra za 0,2 o.t. in znaša 4,7%. Iz položaja krivulj donosnosti nakupnih in prodajnih kotacij je razvidno, da sta obe krivulji še naprej padajoči.

Iz primerjave kotacij zakladnih menic s kotacijami za medbančne depozite, je razvidno, da je bil pri kotacijah zakladnih menic obrestni razmik ozji (razen pri ročnosti preko noči). Pri najkrajši ročnosti in pri ročnostih daljših od 6 mesecev so se v decembru prodajne kotacije gibale pod ravnijo SITIBID-a primerljive ročnosti. Pri ostalih ročnostih (od 1 tedna do 3 mesecev) pa so se prodajne kotacije večinoma gibale nad oz. na ravni SITIBID-a.

4. DEPOZITI PRAVNIH OSEB

Večji obseg prejetih depozitov pravnih oseb. Pri daljših ročnostih gibanje depozitnih obrestnih mer nad SITIBID-om.

V decembru je osem največjih bank prejelo od pravnih oseb 313,3 mrd SIT največjih depozitov z ročnostjo do 1 leta (brez depozitov na odpoklic), kar je za 69,1 mrd SIT oz. 28,3% več kot v predhodnem mesecu. Od tega je bilo 66% vseh depozitov vezanih z ročnostjo do 30 dni.

Primerjava gibanja povprečnih dnevnih obrestnih mer bank za depozite pravnih oseb s kotiranimi medbančnimi obrestnimi merami SITIBOR ter SITIBID primerljivih ročnosti kaže, da so se obrestne mere za depozite pravnih oseb pri ročnostih daljših od 1 meseca v decembru večinoma gibale nad ravnijo SITIBID-a primerljivih ročnosti. To je delno posledica večjega znižanja SITIBID-a teh ročnosti v preteklem mesecu. Na kratkotrajno znižanje SITIBID-a pri ročnosti 1 in 2 tedna so se v drugi polovici meseca v manjši meri odzvale tudi depozitne obrestne mere istih ročnosti. Za depozitne obrestne mere najkrajše ročnosti (preko noči) pa je značilno, da so se le-te ves čas gibale pod SITIBID-om primerljive ročnosti, in sicer v povprečju na 1,7 o.t. nižji ravni. Na splošno so se v decembru depozitne obrestne mere gibale v povprečju na malenkostno nižjem nivoju (za 0,2 o.t.) kot v novembру.

